

Nagaard
om vor
Vaabenstilstand

Bedømmelse
over
den mellem Danmark
og
den engelske Flaade
sluttede
Baabenstilstand.

Af
Nagaard,
Dietteratus.

Vi frydes ei ved Blod og Mord,
Ei efter Kov vi hige;
Vi ei forstyrre fremmed Jord
Ved Grumheds vilde Krige;
Kun den, der skade vil vort Land,
Vi dierveligen møde.

J. C. Gutfeld.

Kjøbenhavn, 1801.

Paa Forfatterens Forlag.

Trykt hos P. H. Høeſtes Enke.

Edwards

1801

Den 11de Maandag

1801

den 11de Maandag

1801

Edwards

1801

Edwards

1801

Den 11de Maandag
1801
den 11de Maandag
1801
den 11de Maandag
1801

J. C. Edwards

1801

Den 11de Maandag

1801

1

Hovedstaden har i disse Dage været Vidne
til Optøis, som vort Fædreland henved et
heelt Aarhundrede har haft den Lykke at
være ubekjendt med. En mægtig Flaade af
henved tredsindstyve Seilere, anført af to
Admiraler, hvis blotte Navne hidtil opvakte
Rædsel, nærmede sig Kongestaden, og truede
det Hele med Ødelæggelse. Regjeringen,
Folket og Europa have imidlertid haft Lei-
lighed til her at see, hvor meget en Nation
formaaer, der kun kæmper for sin Selvstæn-
dighed og Frihed. Nelson selv saae sig
— af Grunde, som vi ikke kunne anføre her
— nødt til at give efter for en langt svagere
Magt og lade om en Vaabensfjend. Den
ne Vaabensfjend, som efter en gjensidig

Convention skal være fjorten Uger, har imidlertid givet Anledning til adskillige Meninger og Domme, der heiligen trænge til Berigtigelse, og som det, for saavidt de ere urigtige, er Pligt at gjendrive. Det kan ikke være Patrioten ligegyldigt, om den med Tingsgenes nærværende Stilling mindre bekjendte Borger bliver forurologet af Menneſker, der dømme uden Estertanke, og om den Jld, der hidtil har besjelet hver dansk Borger, skulde blive dæmpet ved ugrundet Raisonnement. Forfatteren af disse Linier er derfor fuldkommen overthydet om, at dette Blad, hvis Bestemmelse er at gjendrive de urigtige Meninger, som adskillige ytre, vil være hver Fædrelandets Ven saare kjærkomment. Men for at opnaae dette Ojemed, er det nødvendigt at gaae tilbage til de Grundaarsager, der have foranlediget nærværende Krig.

Storbritannien har i den senere Tid opnaaet en saadan Styrke til Søes, at det nu spiller den første Rolle paa Europas Krigsskueplads. Men da det tildeels anvender sin Sømagt til at forskaffe sig et Herredømme over Havet, hvorved Ligevækten i Europa nødvendigens maa forstyrres, saa synes denne Styrke selv at være et Forbud

paa dets tilkommende Oplosning. De norske Magter kunde umueligen være ligegyldige ved at see deres Flag ringeagtet og deres Marines Rettigheder krænkedes. For altsaa at betrygge sig saavel mod Engelland i Særdeleshed som hver anden Seemagt i Almindelighed, oprettede Rusland og Sverrig en Convention, hvis billige og retfærdige Grundsætninger, det Londonske Hof allerede længe i Forvejen stiltiende havde erkjendt. Preussen og Danmark, som ligeledes vilde beskytte deres Flags Ære og deres Undersaatters Rettigheder, ansaae det ikke blot for Politik, men for Pligt at tiltræde denne Convention. Storbritannien frygtede nu for sit Herredømme over Havet; det indsaae, at det med alle sine Flaader umuelig vilde kunne modstaae det hele Norden, som sælles Interesse havde forenet til at forsvare den gode Sag. Dets Hovedbestræbelser vare altsaa nu, at tilintetgjøre eller i det mindste at forstyrre dette Forbund. Engelland ansaae det for Politik, at angribe Norden fra de svageste Puncter. Danmarks og Sverrigs Skibe vare de første, som man lagde Embargo paa; imod Rusland og især mod Preussen gif man derimod lempeligere til Værks. Man solte,

at Rusland var for magtig en Stat til, at man saaledes burde forkiartse dens Benskab, og man indsaae strax, at Hannover vilde blive det første Offer for Krigen med Preussen, uden at Engelland nogensinde vilde kunne tage Represallier derfor. Forjæves anvendte man alle muelige Midler for at beholde Preussen til Ven; man meldte det Berlinste Hof, at man, uagtet der var lagt Embargo paa de Danske og Svenske Skibe, dog endnu bestandigen nærede det fredeligste Sindelag mod Preussen. Men Preussens Konge blev sin engang fattede Beslutning tro og tilkjendegav det Londonste Hof, at han misbilligede dets Fremgangsmaade mod Danmark og Sverrig, at han i hoer Henseende bifaldt og tilraadte den nordiske Neutralitets-Convention, og at Embargoen paa de Danske og Svenske Skibe maatte ophæves, dersom Storbritannien ønskede, at den gode Forstaelse mellem begge Hoffer fremdeles skulde vedblive. Men istedet for at efterkomme Preussens Begjering, vedblev Storbritannien at udøve Fiendtligheder mod Danmark og Sverrig, og erklærede begge Hofferne, at Embargoen paa deres Skibe ikke kunde ophæves, førend de afstode fra Conventionen. Storbritannien vidste

imidlertid, at en forenet russisk, dansk og svensk Flaade i sin Tid vilde kunne tvinge den til at ophæve denne Embargo, og for at forekomme denne Forening udrustede man altsaa en Flaade, som man i de engelske Tidender kaldte frygtelig (formidable), endskjønt dog Erfaringen har lært, at den langtfra ikke har fortjent denne Benævnelse. Denne saakaldte frygtelige Flaade havde hverken mere eller mindre til Hensigt, end at angribe Hjertet af det danske Kongerige. De ubegribelig lave Tanker, som Engelland hidtil har havt om os, synes at have opvakt den Idee hos det Londoniske Hof, at det blotte Syn af en saadan Flaade vilde være nok til at forfærde os. Med roligt Øje saae vi imidlertid denne Flaade nærme sig vore Kyster, fire og en halv Times Kamp mod en tredobbelt saa stærk Fiende lærte Briterne, at Danmark hverken mangler Mod eller Vorne til at forsvare sin Selvstændighed, og Seierherren ved Abukir saae sig nødt til at tilstaae, at Frankerne selv, hvor rappede de end ere, ikkun udholde i een Time, hvad de danske Søkrigere udholdt i fire.

Søslaget den 2den April blev kronet med den største Hæder, som Danmark kun

de ønske: Den Magt, der var bestemt til at tvinge os til at afstaae fra Conventionen, maatte selv bede os om en Waabensstilstand, og den eneste Nytte, som Engelland har høstet af denne store Expedition, var altsaa fiortien Agers Standsning af Fiendtligheder, som det selv har foranlediget. De Articler, som denne Waabensstilstand bestaaer af, ere følgende:

I. Artikel. "Fra dette Øjeblik af, "da denne Waabensstilstand er underskrevet, "skulle alle Fiendtligheder ophøre mellem "Flaaden under Sir Admiral Hyde Parler "og Staden Kiøbenhavn, saavelsom alle "Hans Danske Majestæts armerede Skibe "og Fartøier paa bemeldte Stads Kjøb og "i dens Havne, ligesom og imellem samtlige "Her og Provindser i Danmark, Jylland "indbefattet".

Menneskelighed og sund Statsklogskab hød Danmark at indgaae denne Betingelse. Vel var Fiendens Flaade, som Rygtet siger, saa meget svækket, at den neppe vilde kunne rove noget Angreb mod nogen anden Magt, vel ere vore Defensionsanstalter paa nærværende Tid i en saadan Tilstand, at vi med Esfertryk vilde kunne afværge ethvert Ufald,

men da der imidlertid er den største Udfigt til en Fred, som Slaaget den 2den April vil gjøre saa meget mere ærefuld, og da den russiske Keisers Død muelig kan give Anledning til nogen Forandring i Tingenes nærværende Stilling, saa var det meget viselig handlet af Regjeringen, at den indgik Baabensstilstanden. Thi medens denne staaer ved Magt, kan der underhandles med det Londonske Hof, som efter al Formodning nu vil nedstemme sine Forderungen, og lade sig bevæge til at fravalde en Krig, som altid maa have de skadeligste Følger for dette Rige. Engellands indvortes Forsatning og nærværende politiske Stilling vil omfider nøde det til at slutte Fred med de nordiske Magter, hvor haarde Vilkaarene end maatte blive. Overvejer man, at Kornmanglen i dette Land næsten er stegen til den høieste Grad, at de fleste europæiske Havne ere lukkede for hvert engelsk Skib, at Riget selv er i en bundløs Gjeld, saa vil man lettelig indsee, at de sidste Anstrængelser af et convulsivt Statslegeme vel i Forstningen kunne synes frytelige, men at der paa en unaturlig Anstrængelse maa følge en unaturlig Afmagt. Den Baabensstilstand, der er indgaaet, sigter fornemmelig til at forekomme unyttig Blodsudgydelse

se. Det vilde have været urimeligt at fortsætte Fiendslighederne, naar man indsaae, at man nu ved Underhandlinger vilde kunne forskaffe sig en Fred, der var overeensstemmende med en uafhængig Stats Værdighed, og denne Tidspunct synes just at være kommen nu. Hvor meget have ikke Tingene forandret sig, siden Flaaden kom hertil? Ved det Tab, vi have lidt, er den engelske Flaade bleven særdeles svækket; Preussen har tværtimod Storbritanniens Formodning taget Hannover i Besiddelse; Hamborg og Lübeck ere i vore Hænder; Ruslands Keiser er død: vover den engelske Flaade i sin nærværende svækkede Tilstand at gaae ind i Østersøen, saa vil den, om den endog seirede der, selv ved sin Seier blive svækket paa ny, og dersom Engelland fremdeles vedbliver at gjøre ubillige Fordringer, saa maa det altid formode, at Flaaden ved sin Tilbagekomst kunde vente sig en Modtagelse i Sundet, som i ethvert Tilfælde vil blive høist skadelig for det. Uagtet nu Erfaringen tilfulde har lært os, hvor lidet man har at befrygte af de engelske Bomber, efterdi der i Helsingøer var nedfaldet to hundrede, uden at gjøre mindste Skade, saa var det dog meget viseligt af Regjeringen, at den ikke lod det komme til et Bombardement.

ment, og at den ikke udsatte Hovedstaden end-
og kun for en muelig Fare, saa længe der
var Udsigt til at faae Tvistighederne bilagte
i Mindelighed. Desuden viser denne Waas-
benstilstand Engelland, at vi ikke ønske andet
end Fred, skjønt vi ikke frygte for Krigen,
naar vi tvinges dertil; en Omstændighed,
som den 2den April har overtydet hele Eu-
ropa om. Da vi ifkun føre en defensiv
Krig, saa stod det i Fiendens Magt at ophø-
re og begynde med Fiendtlighederne, hvad
Dieblil han ønskede. Havde vi altsaa ikke
indgaaet nogen Waabensstilstand, saa vilde
vi i de siorten Uger, vi nu have Fred, be-
standigen levet i Uvisshed og Urolighed, og
endog fra den Side betragtet er altsaa Waas-
benstilstanden meget fordeelagtig for os. Vel
ligger vor Handel i Nordseem i denne hele
Periode, men det samme vilde jo været Til-
fældet, dersom vi havde haft Ufred. Des-
uden have adskillige af de Kjøbmænd, der li-
de derved, hører saa guldne Frugter af
den guldne Fred, vi saa længe have nydt,
at de sikkerlig uden Misforstaaelse ville bringe
Fædrelandet dette Offer, naar det kan bi-
drage til at forekomme Blodsudgydelse, og
forjage Krigens Rædsler fra vore Grænde-
ser. De øvrige Stænder maae unegteligen

vinde ved Waabensstilstanden; den usforstyrrede Skibsfart paa Provindserne vil være en vigtig Aarsag til, at Priserne paa Levnetsmidlerne betydeligen ville falde.

2. Artikel. "Hans Danske Majestæts
"armede Skibe og Fartøier skulle forblive
"i den Tilstand, de nu virkelig ere, i Hens
"seende til deres Armering, Equipering
"og fiendelige Position, og den Tractat, som
"i Almindelighed er bekjendt under Navn af
"den armede Neutralitet, skal, for
"saavidt den angaaer Danmarks Medvirke
"ning være suspenderet, saalange Waabens
"stilstanden staaer ved Magt"

Ogsaa denne Betingelse havde Danmark Feie til at indgaae. Vore Forsvarsanstalter ere, efter alle Kyndiges Dom, i Henseende til Hovedstaden i saadan en Tilstand, at de med Estertro vilde kunne afværge ethvert fiendeligt Angreb. Skulde Storbritannien, uagtet det har seet, at vi hverken frygte dets Flaader eller dets Trudsfler, fremdeles vedblive at gjøre Fordringer, der stride mod en uafhængig Stats Værdighed, saa vil Mindet om den 2den April lære os, hvad vi kunne, naar vi alvorligen ville.

Vore Krigsskibe ere i den Forsatning, at der kun behøves en meget kort Tid til at sætte dem istand til at løbe ud. — At Neutralitets- Tractaten, for saavidt den angaaer Danmarks Medvirkning, maa, saalænge Baabensstilstanden staaer ved Magt, være suspensderet, er fuldkommen grundet i Tingenes Natur. Og om det aldrig havde været fastsat i Baabensstilstands- Conventionen, saa vilde det dog have været en naturlig Folge af samme, at Danmark ligesaavel maa forholde sig neutral mod sine Allierede som mod Engelland, saalænge en af Parterne ikke opsigter de indgaaede Betingelser. Isøserede fra vore Allierede og ene mod en overlegen Fiende kunde vi umuelig gjøre mere, end vi have gjort, d. e. forsvare os saalænge, til Fienden selv saae sig nødt til at bede om at ophøre med Fiendlighederne.

3. Artikel. "Denne Baabensstilstand skal beskytte Staden Kjøbenhavn og Kysterne af Danmark, Inland og Verne indbefattede, imod ethvert Angreb af nogen anden Sømagt, som H. B. M. nu eller herefter maatte have i disse Søer, saalænge denne Baabensstilstand staaer ved Magt."

Denne Artikel er af den største Vigtighed for os. De engelske Flaader kunde, saalænge vi ikke til Hjælp fra vore Allierede, dagligen forurolige vore Kyster, og Skibsfarten paa Jylland og Herne vilde altsaa have været saare usikker.

4. Artikel. "Det skal være Ud-
"mælt Sir Hyde Parker tilladt, at forsoene
"sig i Kjøbenhavn og paa Kysterne af de
"forskjellige Der og Provindser i Danmark,
"med alt hvad Flaaden maatte behøve til
"sin Besørnings Helbred og Forfriskning."

Den, som er nogensunde bekjendt med den engelske Marine, veed tilfulde, at England aldrig udruster nogen Krigsflaade, hvis Bestemmelse er at gaae til et fremmed Rige, uden i det mindste at forsoene den med 5 til 6 Maaneders Provision, og hvor stor en Mangel der end hersker i Riget selv, saa serger man dog altid for Flaadernes tilhørlige Provisionering. Parkers Flaade, som endnu neppe havde været tre Uger i Søen, kunde altsaa ikke have saa stor en Mangel paa Provision, som mange have villet paastaae. Det var derfor, baade paa et Menneskelighed

Dens og Politikens Forfkrifter, meget rigtigt, at man tilstod Parter denne Begjering. Om vi end vilde antage, at den engelske Flaade virkelig havde Mangel paa Levnetsmidler, saa vilde denne vor Handelsmaade dog tvinge vore Fiender til at agte os, og overtnde det hele Europa om, at vi ikkun ved vore Vaaben, men ikke ved uadlende Midler, ville forsvare den gode Sag.

Den 5. Artikel forbigaae vi aldeles, da denne Betingelse almindeligen finder Sted ved enhver Vaabenstilstand, saasnart Omstændighederne ere af faadan Natur som her.

Den 6. Artikel er alt for indlysende til, at den her skulde behøve nogen videre Forklaring.

7. Artikel. "Denne Vaabenstilstand skal vedvare uafbrudt, fra begge Sider i 14 Uger, fra dens Underskrift; efter hvilken Tids Forløb, det skal staae i enhver af Parternes Magt at opsigge samme, og igjen at begynde Fiendsligheder, efter at have givet 14 Dages Barsel."

Denne sidste Artikel er den eneste negative Fordeel, som Storbritannien har høstet af denne bekostelige Expedition. Men betænker man, at denne Flaade fornemmeligen var bestemt til at tvinge os til aldeles at afstaae fra Neutralitets - Conventionen og endog alliere os med Engelland, saa har det maattet betale denne Fordeel saare dyrt. Det Britiske Ministerium har aldrig formodet, at dets Flaade vilde møde en saadan Modstand paa Kjøbenhavns Kæbd. Nu da det finder sig skuffet i sin Forventning, vil det uden Tvivl lære at indsee, hvor meget dets Statsinteresse lider ved en Krig med den største Deel af Europas Sømagter, og altsaa blive nødt til at gjøre af Nødvendighed, hvad det ellers burde gjøre af Pligt.

